

Laidiens: **01.04.2011., Nr. 52**

Ministru kabineta noteikumi Nr.231

Rīgā 2011.gada 29.martā (prot. Nr.20 15.§)

Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumos Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti"

*Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību
29.panta otro daļu*

1. Izdarīt Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumos Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" (Latvijas Vēstnesis, 2009, 203.nr.; 2010, 69.nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

"1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti:

1.1. lietojot vienotus uzskaites pamatprincipus un grāmatvedības kontu plānu (1.pielikums);

1.2. atbilstoši grāmatvedību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņēm;

1.3. ievērojot pamatlīdzekļu nolietojuma normas un lietošanas nosacījumus.";

1.2. svītrot 4.punktu;

1.3. papildināt 1.nodaļu ar 6.¹ punktu šādā redakcijā:

"6.¹ Lai konsekventi uzskaitītu aktīvus, pasīvus, to izmaiņas un darījumus un kvalitatīvi sagatavotu pārskatus, budžeta iestādes grāmatvedības uzskaitē lieto grāmatvedības kontu plānu, analītiskajai uzskaitē, ja nepieciešams, pievienojot papildu zīmes. Budžeta iestādes lieto šo noteikumu 5.punktā minētās grāmatvedības uzskaites kārtības ietvaros apstiprinātos kontus.";

1.4. papildināt noteikumus ar 10.4. un 10.5.apakšpunktu šādā redakcijā:

"10.4. tos iegādājas, lai bez atlīdzības nodotu vispārējās vadības sektora struktūrām, izņemot to kontrolētus un finansētus komersantus;

10.5. pārņemot valstij piekritīgo nekustamo īpašumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, nav pieņemts lēmums par tā izmantošanu.";

1.5. aizstāt 13.punktā skaitli "7" ar skaitli "10";

1.6. aizstāt 14.punktā vārdus "vienas nefinanšu aktīva vienības" ar vārdu "pamatlīdzekļa";

1.7. papildināt 15.punktu ar otro teikumu šādā redakcijā:

"Nemateriālos ieguldījumus un nekustamos īpašumus uzskaita ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā atbilstošos kontos neatkarīgi no vērtības, ievērojot šo noteikumu 10.punktā minētos nosacījumus.";

1.8. izteikt 17.punktu šādā redakcijā:

"17. Pamatlīdzekļiem nolietojumu un nemateriālajiem ieguldījumiem amortizāciju (vērtības norakstīšanu) aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, sākotnējo vērtību sistemātiski sadalot pa periodiem, uzskaita kā uzkrāto nolietojumu (amortizāciju) un atzīst pārskata perioda iestādes pamatdarbības izdevumus.";

1.9. papildināt noteikumus ar 17.¹, 17.² un 17.³ punktu šādā redakcijā:

"17.¹ Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajām pamatlīdzekļu nolietojuma normām un šo noteikumu 2.1.¹ nodaļā noteiktajiem piemērošanas nosacījumiem.

17.² Nemateriālajiem ieguldījumiem lietderīgās lietošanas laiku nosaka budžeta iestādes grāmatvedības uzskaites kārtībā.

17.³ Ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos lietderīgās lietošanas laiku nosaka atbilstoši noslēgtā nomas, īres vai apsaimniekošanas līguma darbības termiņam vai budžeta iestādes grāmatvedības uzskaites kārtībā.";

1.10. papildināt 19.punktu aiz vārda "nolietojumu" ar vārdiem "vērtības samazinājumu, mežaudzēm – pārējās rezervēs uzskaitīto vērtību";

1.11. izteikt 20.1.apakšpunktu šādā redakcijā:

"20.1. tā sākotnējo vērtību, vērtības samazinājumu un nolietojumu (amortizāciju) un atzīst izdevumus no bezatlīdzības ceļā nodotām vērtībām ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā vērtībā";

1.12. papildināt 20.2.apakšpunktu aiz vārda "rezervi" ar vārdiem "vai pārējās rezerves";

1.13. izteikt 20.3.apakšpunktu šādā redakcijā:

"20.3. nākamo periodu ieņēmumus, kas attiecas uz šo ilgtermiņa ieguldījumu, un atzīst ieņēmumus no bezatlīdzības ceļā nodotām vērtībām.";

1.14. izteikt 22.1.apakšpunktu šādā redakcijā:

"22.1. atzīst tā sākotnējo vērtību, vērtības samazinājumu, nolietojumu (amortizāciju) un ieņēmumus no bezatlīdzības ceļā saņemtām vērtībām ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā vērtībā (mežaudzēm – pārējās rezerves) atbilstoši darījuma būtībai (ilgtermiņa ieguldījuma saņemšana no citas budžeta iestādes, padotībā esošas iestādes, valsts vai pašvaldības iestādes);

1.15. papildināt 22.2.apakšpunktu aiz vārda "vērtību" ar vārdiem "vērtības samazinājumu";

1.16. papildināt 25.punktu aiz vārda "kapitālsabiedrībām" ar vārdiem "vai ostu pārvaldēm";

1.17. izteikt 26.punktu šādā redakcijā:

"26. Budžeta iestāde īpašumā un valdījumā esošiem valsts un pašvaldību nekustamajiem īpašumiem, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām vai ostu pārvaldēm, turpina aprēķināt nolietojumu pamatlīdzekļu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajām pamatlīdzekļu nolietojuma normām un to piemērošanas nosacījumiem.";

1.18. papildināt 27.punkta ievaddaļu aiz vārda "ieguldījumu" ar vārdiem "(izņemot mežaudzes)";

1.19. papildināt noteikumus ar 31.¹ punktu šādā redakcijā:

"31.¹ Ja ilgtermiņa ieguldījuma patieso vērtību nav iespējams noteikt, budžeta iestādes vadītāja apstiprināta komisija, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus, nosaka ilgtermiņa ieguldījuma lietošanas vērtību.";

1.20. papildināt 34.punktu aiz vārda "metodi" ar vārdiem "(atjaunošanas izmaksu metodi)";

1.21. papildināt 36.punktu ar trešo teikumu šādā redakcijā:

"Ja ilgtermiņa ieguldījuma patieso vērtību nav iespējams noteikt, par ilgtermiņa ieguldījuma atgūstamo vērtību nosaka lietošanas vērtību.";

1.22. papildināt 45.punktu aiz vārda "vērtībā" ar vārdiem un skaitļiem "vai šo noteikumu 18.1. un 18.2.apakšpunktā noteiktajos gadījumos – atbilstoši Meža valsts reģistra datiem";

1.23. izteikt 46.punktu šādā redakcijā:

"46. Veicot meža inventarizāciju atbilstoši Meža likumam, aktualizē mežaudžu vērtību atbilstoši Meža valsts reģistra datiem:

46.1. ja mežaudzes uzskaites vērtība ir mazāka par Meža valsts reģistrā norādīto pilno vērtību, mežaudzes vērtības palielinājumu atzīst pārējos ieņēmumos;

46.2. ja mežaudzes uzskaites vērtība ir lielāka par Meža valsts reģistrā norādīto pilno vērtību, uzskaites vērtību samazina un atzīst pārējos izdevumos;

46.3. ja mežaudze sākotnēji atzīta kontā "Pārējās rezerves", uzskaites vērtības samazinājumu attiecina uz pārējām rezervēm. Pārējo rezervi var samazināt tikai par konkrētās mežaudzes pārējās rezervēs ietverto summu.";

1.24. papildināt noteikumus ar 46.¹ punktu šādā redakcijā:

"46.¹ Mežaudzes izslēdz no uzskaites un to vērtībā:

46.¹ 1. palielina pārējos izdevumus, ja mežaudze sākotnēji atzīta pārējos ieņēmumos;

46.¹ 2. samazina pārējās rezerves, ja mežaudze sākotnēji atzīta pārējās rezervēs.";

1.25. papildināt 47.punkta trešo teikumu aiz vārda "perioda" ar vārdu "pārējos";

1.26. svītrot 48.punktā vārdu "uzskaites";

1.27. izteikt 49.punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

"Budžeta iestāde, iekļaujot kapitalizētās izmaksas pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma vērtībā, palielina pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma sākotnējo vērtību.";

1.28. izteikt 50.punktu šādā redakcijā:

"50. Budžeta iestāde, veicot kapitālos ieguldījumus valsts un pašvaldību nekustamajos īpašumos, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām vai ostu pārvaldēm, palielina to sākotnējo vērtību par valsts vai pašvaldību kapitālo ieguldījumu daļu. Kapitālsabiedrību vai ostu pārvalžu veikto kapitālo ieguldījumu daļu turējumā saņemtajos nekustamajos īpašumos neatzīst budžeta iestādes uzskaitē.";

1.29. svītrot 54.punktā vārdu "vērtības";

1.30. svītrot 61.punkta otro un trešo teikumu;

1.31. izteikt 63.punktu šādā redakcijā:

"63. Ja ilgtermiņa ieguldījumi tiek likvidēti vai atsavināti (pārdoti, mainīti, ieguldīti kapitālsabiedrībā vai nodoti bez atlīdzības (izņemot nodošanu bez atlīdzības starp budžeta iestādēm), un tādēļ īpašuma tiesības no mantas atsavinātāja pāriet mantas ieguvējam), vai iznīcināti prettiesiskas darbības dēļ, budžeta iestāde izslēdz ilgtermiņa ieguldījumus no uzskaites un ilgtermiņa ieguldījuma uzskaites (atlikušo) vērtību atzīst:

63.1. pārējos izdevumos – likvidējot vai norakstot prettiesiskas darbības dēļ iznīcinātos ieguldījumus;

63.2. izdevumos no vērtību nodošanas bezatlīdzības ceļā – nododot ieguldījumus bez atlīdzības citai personai;

63.3. krājumu sastāvā – ieguldījumus pārdodot vai ieguldot kapitālsabiedrībā.";

1.32. papildināt 73.3.apakšpunktu aiz vārdiem "ieguldījumos un" ar vārdu "finanšu";

1.33. papildināt 73.4.apakšpunktu aiz vārda "atzīst" ar vārdu "finanšu";

1.34. izteikt 77.1. un 77.2.apakšpunktu šādā redakcijā:

"77.1. pārskata gadā apstiprinātās, bet neizmaksātās kapitālsabiedrības dividendes proporcionāli ieguldījuma daļai un citus maksājumus par ilgtermiņa finanšu ieguldījumu izmantošanu uzskaita kā zembilances prasības;

77.2. pārskata gadā kapitālsabiedrības izmaksātās dividendes proporcionāli ieguldījuma daļai un citus maksājumus par ilgtermiņa finanšu ieguldījumu izmantošanu iekļauj budžeta ieņēmumos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un to apmērā samazina zembilancē uzskaitītās prasības;"

1.35. izteikt 78. un 79.punktu šādā redakcijā:

"78. Līdzdalības radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos vērtību saskaņā ar pašu kapitāla metodi sākotnēji – iegādes (pirkšanas) datumā – novērtē un iegrāmato atbilstoši iegādes izmaksām. Ja ieguldījuma iegādes dienā iegādes izmaksas pārsniedz ieguldījuma daļu radniecīgās vai asociētās kapitālsabiedrības aktīvu, saistību vai iespējamo saistību neto patieso vērtību:

78.1. pozitīvu pārsniegumu iekļauj ieguldījuma uzskaites vērtībā. Katra pārskata gada beigās šo vērtību novērtē atbilstoši šo noteikumu 27., 28., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. un 38.punktam. Ja atgūstamā vērtība ir zemāka par pārsnieguma vērtību, aprēķina tā vērtības samazinājumu un iegrāmato pārskata perioda finanšu izdevumos;

78.2. negatīvu pārsniegumu atzīst finanšu ieņēmumos pārskata periodā, kurā negatīvais pārsniegums rodas.

79. Ja lieto pašu kapitāla metodi, budžeta iestāde:

79.1. katra pārskata gada beigās līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos palielina vai samazina atbilstoši līdzdalības daļas vērtības izmaiņām kapitālsabiedrības pašu kapitālā pārskata gadā, izmantojot kapitālsabiedrības gada pārskatā norādīto informāciju. Aprēķinos neņem vērā šo noteikumu 79.3.apakšpunktā minētos nosacījumus. Līdzdalības vērtību pārskata perioda beigās nosaka, reizinot kapitālsabiedrības pārskata gada rezultātu ar valstij vai pašvaldībai piederošo daļu procentu. Ja kapitālsabiedrības finanšu pārskats par pārskata gadu nav pieejams, izmanto pēdējo pieejamo finanšu pārskatu un līdzdalības vērtības izmaiņas koriģē par veiktajiem darījumiem un citām izmaiņām, kas notikušas laikposmā starp pēdējā pieejamā kapitālsabiedrības finanšu pārskata datumu un datumu, kad finanšu pārskatu sagatavo kapitāldaļu turētājs;

79.2. kapitāla līdzdalības daļas vērtības pieaugumu vai samazinājumu kapitālsabiedrības pašu kapitālā pārskata gadā, ņemot vērā pārskata gada laikā notikušās izmaiņas, uzskaita kā pārskata gada finanšu ieņēmumus vai izdevumus un izmaiņas ilgtermiņa finanšu ieguldījumos. Ja kapitālsabiedrībai ir negatīva pašu kapitāla vērtība,

budžeta iestādes ieguldījumu šajā kapitālsabiedrībā samazina līdz nullei un turpmāk zaudējumus no ieguldījuma kapitālsabiedrībā neatzīst;

79.3. ja kapitālsabiedrības pašu kapitālā ir notikušas izmaiņas, kas netika iekļautas kapitālsabiedrības peļņas vai zaudējuma aprēķinā (aktīvu pārvērtēšana, ko uzreiz iekļauj kapitālsabiedrības pašu kapitālā), vērtības izmaiņas iekļauj budžeta iestādes pašu kapitālā pārējās rezervēs, kā arī uzskaita kā izmaiņas ilgtermiņa finanšu aktīvos.";

1.36. papildināt noteikumus ar 79.¹ punktu šādā redakcijā:

"79.¹ Pārskata gadā kapitālsabiedrības izmaksātās dividendes proporcionāli ieguldījuma daļai un citus maksājumus par ilgtermiņa finanšu ieguldījumu izmantošanu uzskaita kā samazinājumu ieguldījuma vērtībā, ja ieguldījumu uzskaita pēc pašu kapitāla metodes un:

79.¹ 1. valsts budžeta iestādes atzīst finanšu izdevumus;

79.¹ 2. pašvaldības atzīst naudas līdzekļus.";

1.37. papildināt noteikumus ar 2.1.¹ nodaļu šādā redakcijā:

"2.1.¹ Pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšana un normu piemērošanas nosacījumi

82.¹ Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina atbilstoši pārskatu sagatavošanas periodiem, bet ne retāk kā reizi pārskata gadā.

82.² Nolietojumu neaprēķina zemei, bioloģiskajiem un pazemes aktīviem, kultūras un dabas pieminekļiem, bibliotēku fondiem, kultūras un mākslas priekšmetiem, dārgakmeņiem, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, vērtslietām un citām kultūrvēsturiskajām vērtībām.

82.³ Pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķiniem izmanto lineāro metodi, pamatlīdzekļu vērtību (sākotnējo vai pārvērtēšanā iegūto) sistemātiski samazinot ar vienmērīgiem atskaitījumiem pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laikā.

82.⁴ Pamatlīdzekļu nolietojumu sāk aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa nodošanas ekspluatācijā un beidz aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa ekspluatācijas izbeigšanas, izslēgšanas no uzskaites vai vērtības pilnīgas iekļaušanas nolietojuma aprēķinā.

82.⁵ Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina tikai līdz to vērtības (sākotnējās vai pārvērtēšanā noteiktās) pilnīgai norakstīšanai. Ja pamatlīdzekli turpina lietot pēc tā vērtības pilnīgas iekļaušanas nolietojuma aprēķinā, nolietojuma aprēķināšanu pārtrauc, bet pamatlīdzekli saglabā uzskaitē.

82.⁶ Nolietojumu turpina aprēķināt arī pamatlīdzekļu tehnisko apkopju, remontu un rekonstrukciju laikā.

82.⁷ Pamatlīdzekļiem pēc rekonstrukcijas, uzlabošanas vai atjaunošanas nolietojumu aprēķina atlikušajā vai pārskatītajā lietderīgās lietošanas laikā.

82.⁸ Veicot pamatlīdzekļa rekonstrukciju, uzlabošanu vai atjaunošanu, pēc kuras būtiski mainās pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laiks, pamatlīdzekļa atlikušo lietderīgās lietošanas laiku var pārskatīt, attiecīgi koriģējot pamatlīdzekļa nolietojuma aprēķinu kārtējam periodam un nākamajiem periodiem.

82.⁹ Budžeta iestāžu bilancēs iekļauto un no jauna iegādāto (vai citādi iegūto) pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laikus un tiem atbilstošās nolietojuma normas nosaka saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajām kategorijām, grupām un apakšgrupām.